

Referat despre influenta civilizatiei si culturii mesopotamiene - a treia parte

La aceste aspecte se mai adauga si o alta impresie pe care o lasa civilizatia si cultura egipteană, aceea de omogenitate, de uniformitate si de un anumit fel de imuabilitate, in care schimbarile petrecute au avut totusi loc in cadrul unor acelasi forme. Acest imobilism pare cu atat mai evident cu cat se manifesta intr-un cadru cultural de o durata si o longevitate unica in istoria antichitatii. Dar o analiza in perspectiva evolutiei istorice a Egiptului antic arata ca asemenea impresii, fara a fi false, corespund doar partial realitatii.

Surprinde apoi la egiptenii antichi rapiditatea cu care si-au structurat formele de civilizatie si de cultura, ajunse parca dintr-o data la un grad de plenitudine exceptionala. Asemenea sumerienilor, si egiptenii au realizat prin economia lor un excedent de produse; fapt care a permis si aici un proces de diferentiere marcata a claselor sociale, crearea unor asezari urbane, a unei arhitecturi monumentale, a unui sistem descrierea, a unei complexe si puternice organizari religioase, realizari culturale, literare, artistice. Dar tot acest drum, egiptenii nu l-au parcurs singuri; au avut exemplul unei societati mai vechi de acelasi tip a societatii sumeriene.

Influenta sumeriana in perioada acestor inceputuri este recunoscuta azi de egiptologi. Constructiile in caramida, forma corpului navelor, folosirea sigiliilor lor cilindrice, temele artistice, "formarea unei scrieri in care ideogramele erau integrate dar nu substituite cu foneme" (A. Toynbee), sunt tot atatea marturii ale influentei sumeriene. Nu e mai putin adevarat insa ca aceasta influenta a fost de scurta durata si ca a avut doar un rol de stimulent, de catalizator. Influenta suferita nu au devenit imitatii.

Temele artistice sumeriene cum observa acelasi istoric al civilizatiei au disparut in curand. In constructii, piatra material abundent in Egipt a inlocuit caramida; edificiile monumentale egiptene sunt, originale ca conceptie si executie; scrierea a evoluat pe un drum propriu. In caile comerciale pe care le-au deschis si au continuat sa le parcurga, ei si urmasii lor. sumerienii s-au aratat mult mai andrazneti, in special ca navigatori. Dar daca pe plan economic sumerienii s-au dovedit superiori, in schimb egiptenii i-au intrecut pe plan politic, reali zand aproape chiar de la inceputul istoriei lor unificarea economica si administrativa, politica si culturala a tarii lor.